

Ülést tartott a KISZ városi bizottsága

Tegnap, szerdán délelőtt ülést tartott a KISZ Szeged városi bizottsága Novákné Halász Anna első titkár elnökségével. A bizottság tagjai megvitatották az 1979/80-as politikai képzési év tapasztalatairól előterjesztett jelentést, majd személyi kérdésekben döntött.

A KISZ városi bizottsága agitációs és propagandafelelősnek megválasztotta Szentirmai Lászlót, iskolafelelős-

nek Nagy Zsuzsannát. A KISZ Szeged városi bizottságának az utóbbi időben átalakult apparátusa: első titkár Novákné Halász Anna; titkár Vastag Györgyi és Havasi Zoltán; a városi utóelnökség elnöke Szabó Agnes; agitációs és propagandafelelős Szentirmai László; iskolafelelős Nagy Zsuzsanna; ifjúság- és ifjúságügyi felelős Farkas László; gazdasági ügyintéző Szabó Mária.

Átutalás, lakossági csekk

Korszerűsítések a pénzforgalomban

A készpénzforgalom nagymértékű növekedése és a lakosság érdeke is szükségessé teszi, hogy meghonosodjanak a készpénzforgalmat helyettesítő módszerek azokon a területeken, ahol annak a feltételei megteremthetők.

A pénzforgalmat feleslegesen növelni például az, hogy a lakosság a munkabérnek azt a részét is készpénzben veszi fel, amit azután a havi rendszeres fizetési kötelezettségeinek teljesítésére, a lakbér, a gáz-, a villany-, a tévé-, a telefonszámla kiegyenlítésére postán felad, vagy takarékbetétben helyez el. Háromszázötven ezer családnak ma már átutalási betétszámlával rendelkezik; megbízásuk alapján a takarékpénztár egyenlíti ki számláikat, munkabéruket azonban e számlatulajdonosok is teljes egészében készpénzben veszik fel, s azután ennek egy részét postán, a takarékpénztárnak befizetik, esetleg egy más részét a takarékbetétben helyezik el.

A pénzügyminiszter most megjelent rendelete lehetővé teszi: az átutalási betétszámlával rendelkezők megbízásuk munkaadójukat, hogy munkabéruket, rendszeres jövedelmüket, illetve annak egy részét, az Országos Nyugdíjfolyósító Igazgatóság pedig a nyugdíjait számlájukra befizesse. A dolgozóknak a munkabér átutalására vonatkozó megbízásait 1981. január 1-től azok a munkaadók kötelesek teljesíteni, ahol azt a dolgozóknak több mint 20 százaléka kéri, a kiemelt és az A-kategóriájú gazdálkodó egységeknél pedig, a jelentkezők arányától függetlenül, eleget kell tenni az ilyen önkéntes megbízásoknak, ha az adatok elektronikus feldolgozásának megvanak a technikai feltételei.

A munkabér vagy egy részének közvetlen átutalása révén csökken a készpénzforgalom. A számlatulajdonosok időt takarítanak meg azzal, hogy nem kell havonta a pénz feladásával foglalkozniuk, visszavonásig adott megbízásaik alapján munkaadójuk ezt teljesíti helyettük. Hosszabb idő után a dolgozók többségének a bére az átutalási betétszámlára kerülhet, és a rendszeres havi kötelezettségük teljesítése, valamint a takarékoskodás is e számláról történhet. Az átutalási betétszámlával rendelkezők számára lehetővé válik, hogy követelésük meghatározott részét tartós betétként — ugyanúgy, mint a kamatozó takarékbetétkönyvből — egy évre lekötthessék évi 5 százalékos kamattal.

Módosul az átutalási betétszámla kamatozása, megváltoznak a megbízások utáni költségek is. A kamat az eddigi három százalék helyett 4 százalék lesz. Ezzel is ösztönzik a számlatulajdonosokat arra, hogy nagyobb összegeket utaljanak, illetőleg utaltassanak át számlájukra. A megbízások tételemkénti költsége egy forint-ról három forintra emelkedik, hogy a pénzügyminiszternek a számla vezetésével kapcsolatos költsége legalább részben megtérüljön.

1981. július 1-től az átutalási betétszámlán levő követelés felett a számlatulajdonos nemcsak átutalási megbízással, hanem csekkel is rendelkezhet. Ez lehetővé teszi számára, hogy számlájáról más fióknál, takarékszövetkezetnél és postahivatalnál is felvehessen pénzt, illetve betétjéből készpénz felvétele nélkül vásárolhasson és csekkel fizethessen. (MTI)

Tanulmány pályázat

Az építészeti kultúra terjesztését és fejlesztését kívánja segíteni a Magyar Építőművészek Szövetsége, az Építészeti és Városfejlesztési Minisztérium, a Nemzeti Intézet és az Országos Pedagógiai Intézet most meghirdetett közös pályázatával. Az építészekhez, iparművészekhez, pedagógusokhoz és más szakemberekhez, a művelődési és kulturális területekhez fordultak azaz, hogy tanulmányokban dolgozzák fel mindazokat a tapasztalatokat, javaslatokat, jó kezdeményezéseket, módszereket, amelyek a nevelésben és a közművelődésben egyaránt jól szolgálhatják az építészeti és lakáskultúra terjesztését, fejlesztését.

Az építészeti kultúra terjesztése és fejlesztése nemcsak intézményes nevelési, hanem közművelődési feladat is. Ennél fogva a pályázók rendkívül sokrétű témában tehetnek javaslatokat didaktikus eszközökről, ki-

adványtervekről, játékmockellekről, diafilmtervekről vagy később kidolgozható nagyobb munkák — könyvjavaslat, könyvrész, kiállításterv — részletes leírásával, szinopszissal is. A pályázók választhatnak témát a családban, az óvodai-iskolai nevelésben, a közművelődésben jól használható megoldásokból. Pályázni lehet az általános iskolai és a gimnáziumi „Technika” című tantárgyba jól beilleszthető építészeti oktatási javaslattal is. A legjobb pályaművek szerinti oktatási iskolai kísérleteire is sor kerülhet majd a Művelődési Minisztérium döntése szerint.

Az építészeti tanulmány-pályázatokat legkésőbb október 31-ig kell postán elküldeni a Magyar Építőművészek Szövetségének. A bíráló bizottság legkésőbb december közepéig hirdeti ki a pályázat eredményét. (MTI)

SZEGEDI ÜNNEPI HETEK

A műhöz méltóan

Horváth Zoltán rendezzi a Falstaffot

— A Falstaff bemutatója előtt, bevallom, kissé zavarban vagyok a rendező előtt. Koncepciójáról kellene fogatnom.

— Ha nem teszi, nagy örömet szerez nekem. Utálok ezt a szót! Elkoptatott, lejáratott, közhelyre degradált. Általában szinte patológiusan rettegnek a frazíroktól, s épp elég van belőlük, hogy idegesítsenek. „Koncepció!” Természetes, hogy minden rendezőnek van valamiféle elképzelése, de ha ez nem a darabhoz kapcsolódik, nem arra koncentrálódik, hanem valamilyen fölé helyeződik, akkor két eset állhat elő: a rendező vagy pápább akar lenni a pápánál, okosabb, több mondjuk Shakespeare-nél vagy Verdinnél, vagy pedig egyszerűen okoskodik, tudálékoskodik, olyasmit próbálgat hiú önmotogatósból, amiben maga sem biztos igazán. Lehet, hogy túl sarkosan fogalmazok, túlzottan egyszerűsíték, sőt azt is be látom, prózánál más a helyzet a Dóm téren, de ami az operát, ezen belül a Falstaffot illeti...

— ...amiről már számtalanszor elhangzott, hogy nem az Aidához hasonló, igazán szabad tere „szabott” produkció, nincsenek benne tömegjelöltek, a főszereplő személye lehet elsősorban garancia.

— Meg Verdi, mindenképp. Kiváló mű. Mitől? Eppen attól, hogy nem lehet különféleképpen agyonéltetni. Egyszerűen méltónak kell lenni hozzá. Mindenki-nek. Nagyszerűen kell eljátszani. Kész. Ennyi az egész. A Falstaff az angol és az olasz humor sajátos ötvözet. Maga az alapsituáció verbó, mediterrán jellegű, de két-féle látásmód „turmixolása” jön létre: s kiváló ital lesz belőle. Ebből a két alkotóelemből születik meg valami, amiről csak némi színháztörténeti „mögöttesel” lehet beszélni: Shakespeare jól tudta, hogy a mediterránból fejlődött ki az európai színháztörténet. A commedia dell'arte figurái később motíválódtak, s vagy a mitológiából vagy a karakterekből nőttek ki, váltak teljessé. Adott három pompás teljesítmény: Shakespeare-é, a szövegíró Boitóé és Verdié. A mai angol humor nagyon szarkasztikus. Fanyar. Az olasz harsány, életteli. A Falstaff: tükör, élénk tartva. Az ember beléne, letörli lehellete homályát róla, s láthatóvá válik igazi arca. Erről van szó. Falstaff középponti figurája ezt példázza: ő, a plautusi hetvenkedő katona egyenesági leszarmazottja — maga az ember. Aki rádöbben, hogy imigyen kiröhögik, a konklúzió pedig: végső soron egyformák vagyunk. Ez az a pont, ahol az angol szituációhumor átcsap a mediterránba: a kör bezárul. S közben szerencsére végig jelen van a zenében a nap-sugaras, meleg itáliai világ, így ötvöződve a fanyar északi angolsággal.

— Úgy tudom, eddig a

Farkas Pál szobrai a Bartók Béla Művelődési Központ udvarán.

Herman Lipót emlékkiállítás a Móra Ferenc Múzeumban.

Bálint Endre fotómontázsai a Bartók Béla Művelődési Központ nagytermében.

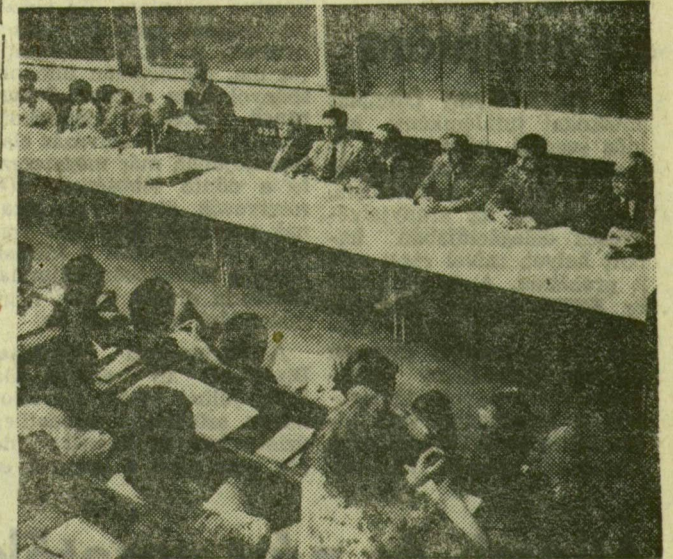
Lőránt Zsuzsa szobrai a Bartók Béla Művelődési Központ B Galériájában.

Glück: A jó úta tért részeseges, avagy az ördögi házasság — a Szegedi Kisopera előadása. Tanyaszínház, Ma, csütörtökön este fél 8 órai kezdettel, Csengetlén.

A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai.

A nevelőiskoláról

Megkezdődött a pedagógiai nyári egyetem

Megnyitőünnepségen a biológiai központban

Tegnap, szerdán délelőtt ünnepélyes megnyitótól kezdődött meg a 17. pedagógiai nyári egyetem előadásorozata. Az idei tiznapos kurzus központi témája: a nevelőiskola. A nyári egyetemre az ország legkülönbözőbb részeiből pedagógusok, valamint az oktatásügyet irányító szakemberek, összesen 304-en érkeztek Szegedre.

A biológiai kutatóközpontban tartott tegnap délelőtti megnyitőünnepségen, amelyen ott volt dr. Sebe János, a megyei tanács-, Bányainé dr. Birkás Mária, a városi tanács elnökhelyettese, Ökrös János, a pedagógus szakszervezet megyei titkára, valamint a szegedi tudományos és felsőoktatási intézményeknek, a TIT országos és megyei szerveinek több képviselője — dr. Ágoston György, tanszékvezető egyetemi tanár, a pedagógus-továbbképzési fórum igazgatója köszöntötte a hallgatóságot. Elmondta, hogy 17 év tapasztalatai szerint a nyári egyetem iránti érdeklődés nem csökken a pedagógusok körében. Nyilvánvalóan azért, mert az előadásorozatok központi témáját mindig úgy választják meg, hogy az elsősorban időszerezése miatt tartson számot közérdeklődésre. Az évenkénti kurzusoknak nem egyszerűen az a funkciójuk, hogy a résztvevő nevelőket tájékoztassák az oktatás- és nevelésügy épp fontosabbjait ítélt témáiról; minthogy a gyakorló pedagógusokon kívül számos szakfelügyelő, iskoláigazgató, művelődésügyi osztályvezető, továbbképzési szakember hallgatja a szegedi előadásokat, akik hazatérve továbbadják itt szerzett ismereteiket, a nyári egyetem országos hatókörű, a pedagógusokat folyamatosan tájékoztató és alkotó jellegű munkára inspiráló fórum. Az idei témáról szólva kiemelte az utóbbi időben különösen sokat foglalkoznak a szocialista nevelőiskola feladataival,

a kutatók is és a gyakorló tanárok is. Mindazonáltal egyelőre nem tisztázott, hogy pontosan mit is értünk a szocialista nevelőiskola fogalmán. A vélekedések gyakran zavarbaejtően ellentmondásosak, ezért érthető, hogy a pedagógusok szeretnék jónak és egységes álláspontot megismerni, amelynek szellemében munkálkodhatnak — az iskolai élet hétköznapijaiban. A nyári egyetem programját úgy állították össze, hogy lehetőség legyen a vitás nézetek szembesítésére, az alapos véleménycserére.

Ezután a nyári egyetem megkezdte munkáját. Az előadások sorát a „Nevelési feladataink az MSZMP XII. kongresszusának szellemében” című nyitotta, amelyet Szűcs Istvánné, az MSZMP KB tagja, a Magyar Utörök Szövetsége főtájkára tartott. Megállapította; a kongresszusi dokumentumok megfogalmazzák azokat a társadalmi, politikai, nevelési követelményeket, amelyekért közösen, az iskolákban is, dolgozunk kell; felsorolják a feladatokat, melyekre az egész társadalmat s benne az iskolát mozgósítani szükséges; mélyrehatóan elemzik az ellentmondásos nemzetközi és hazai viszonyokat, amelyek sajátos feladatok elé állítanak mindenkit, a pedagógusokat is. Megkönyvitik a pedagógusok eligazodását, hiszen magukba foglalják az iskolai nevelési irányítást, és meghatározzák a nevelők cselekvési területeit is. Szűcs Istvánné ezután a kongresszusi határozat egyes fejezeteihez kapcsolódva elemezte az iskola ügy irányítóinak és a gyakorló pedagógusoknak sajátos, elsősorban a gyerekek nevelésében jelentkező feladatait. Számos konkrét példát sorolt fel, amelyekből nyilvánvaló, hogy az oktatásügyi reform már bevezetett dokumentumai, az iskolai élet mai tendenciái jelzik, milyen lesz a jövő iskolája, amelynek képét fontos párt dokumentumok már körvonalazták.

A nyári egyetem előadásai ma, csütörtökön délelőtt folytatódnak: öt szakember számol be a szentlőrinci kísérleti általános iskola elmúlt tíz évi nevelőmunkájának tapasztalatairól. A továbbiakban a gyerekek tanórán kívüli kulturális tevékenységének nevelő hatásáról, az oktatás és a nevelés összefüggéseiről, a közösségi életre nevelés tapasztalatairól hallhatnak a résztvevők, majd több napos vitában tisztázzák a szocialista nevelőiskola fogalmakörét, tartalmát.

A premieren: Sudlik Mária

Mint korábban beszámoltunk róla, a múlt hét péntekjén kezdődtek meg a Dóm téren Verdi operájának, a Falstaffnak szinpad próbái a július 20-i bemutatóra. Már az eredetileg kiírt szereposztáson is módosítani kellett, Könyva Lajos lemondása okán Gyimesi Kálmán ugrott be Ford szerepére, a múlt hét végi próbák során pedig kiderült, további változásra kell számítani, hiszen nem érkezett meg a másik kolozsvári művész, Kriza Ágnes sem. Aki itt énekelte volna először Alice Fordot, Persze még meglehet: ha kévsé is, de kedd estére befutott, ám addigra — érthető biztonsági megfontolásokból — Szegedre hívták Sudlik Máriát, az Operaház kiválóságát, aki a pesti előadásokon is énekelte a szerepet, s a szegedi premieren is fogja; Kriza Ágnes a másik két előadásra lép szinpadra.